

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 29 ΚΑΙ 30

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2023

**ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 1,9 MW,
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «BIOLAND PROJECT 82 LTD», ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΤΣΕΡΙΟΥ, ΤΗΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (ΛΕΥ/01648/2021)**

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα έργα Νόμων του 2018 έως 2023, η Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για το έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ. ΛΕΥ/01648/2021 και ημερ. 22.07.2021) για αξιολόγηση.

Με την υποβολή της πιο πάνω ΜΕΕΠ, ο Κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπουν οι πιο πάνω Νόμοι, στη γνωστοποίηση σε δύο (2) ημερήσιας κυκλοφορίας εφημερίδες, για την υποβολή στην Περιβαλλοντική Αρχή εντός τριάντα (30) ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Λόγω της εγγύτητας του έργου με την Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) Άλυκου ποταμού – Αγίου Σωζόμενου (CY2000002) του Δικτύου Natura 2000, και βάσει των προνοιών της Γνωμοδότησης της Περιβαλλοντικής Αρχής για τη «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) σχετικά με τη Χωροθέτηση των έργων που Αξιοποιούν Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στον τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής», απαιτήθηκε η εκπόνηση Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΜΕΟΑ), η οποία υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος στις 09.08.2023. Με το πέρας της αξιολόγησης της ΜΕΟΑ, το Τμήμα Περιβάλλοντος εξέδωσε σχετική έκθεση τον Νοέμβριο 2023.

Μετά την αξιολόγηση του έργου στην *ad-hoc* επιτροπή για τις ΜΕΟΑ, υποβλήθηκε τροποποιημένος χωροταξικός σχεδιασμός ώστε να προστατευτεί ένα μεγάλο κυπαρίσσι που εντοπίζεται στο κέντρο των τεμαχίων, πάνω στο οποίο παρατηρήθηκε δραστηριότητα φωλεοποίησης του είδους *Buteo ruffinus*, που σύμφωνα με τους μελετητές ήταν ημιτελής και δεν ήταν ενεργή.

Η Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΕΕΠΕ) εξέτασε το έργο σε συνεδρία της στις 05.03.2024.

Σε συνέχεια της συνεδρίασης, η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας υπέβαλε στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η συγκεκριμένη φωλιά είναι κανονική φωλιά που όντως χρησιμοποιείται για αναπαραγωγή του

είδους. Σημειώνεται ότι το *Buteo ruffinus* αποτελεί είδος του Παραρτήματος Ι, του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου του 2003 – 2020, για το οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει να λάβει μέτρα διατήρησης.

Με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, την επιτόπια επίσκεψη, τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων και των Τοπικών Αρχών, την Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, και τη ΜΕΕΠ, ετοιμάστηκε η παρούσα Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του έργου

Το έργο χωροθετείται εντός των τεμαχίων 88 και 383, Φ./Σχ. 30/53Ε1, συνολικού εμβαδού 39197 τ.μ., στον Δήμο Τσερίου, στη Λευκωσία. Το εμβαδό της περιοχής που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή και λειτουργία του ΠΕ υπολογίζεται να ανέλθει στα 31789 τ.μ. Τα τεμάχια εμπίπτουν σε πολεοδομική ζώνη Γα4 (αγροτική ζώνη). Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος, το τεμάχιο δεν εμπίπτει σε σχέδιο αρδευόμενου ή ξηρικού αναδασμού. Πρόσβαση στο τεμάχιο επιτυγχάνεται μέσω εγγεγραμμένου, δημόσιου δρόμου.

Η σημερινή χρήση γης της άμεσης περιοχής μελέτης (ΑΠΜ) αφορά γεωργική καλλιέργεια σιτηρών. Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης (ΕΠΜ) εντοπίζονται καλλιέργειες σιτηρών, ελαιώνες, κτηνοτροφικές μονάδες, βιοτεχνικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, άλλα πέντε (5) φωτοβολταϊκά πάρκα, και μεμονωμένες κατοικίες. Η χωροθέτηση του έργου γίνεται σε απόσταση 200 μ. από την ΕΖΔ Άλυκος Ποταμός-Άγιος Σωζόμενος.

Οι κοντινότερες οικιστικές ζώνες της ΑΠΜ είναι του Δήμου Τσερίου, 1140 μ. στα βόρεια της ΑΠΜ, της κοινότητας Κοτσιάτη, 3280 μ. νοτιοανατολικά, και της κοινότητας Μαργί, 1310 μ. στα νοτιοδυτικά. Η κοντινότερη οικία εντοπίζεται 670 μ. δυτικά της ΑΠΜ.

Η χλωρίδα της ΑΠΜ αποτελείται από σιτηρά, θάμνους, και ένα κυπαρίσσι μεγάλης ηλικίας πάνω στο οποίο εντοπίστηκε φωλιά του είδους *Buteo ruffinus* (αετογέρακο). Στην ΕΠΜ παρατηρείται παρόμοια βλάστηση, λόγω του ότι η κύρια χρήση της γης στην περιοχή είναι η γεωργία. Στα πλαίσια της ΜΕΟΑ χαρτογραφήθηκαν οι οικοτόποι της ΑΠΜ. Αυτοί είναι ο 5330 (Θερμομεσογειακές και προελληνικές λόχμες), ο 5420 (Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum*), και ο 6220 (Ψευδοστέπες με αγρωστώδη και μονοετή φυτά της *Thero-Brachypodietae*).

Όσο αφορά την πανίδα, στην ΕΠΜ παρατηρούνται θηλαστικά και ερπετά με ευρεία εξάπλωση στην Κύπρο, τα οποία δεν αναμένεται να επηρεαστούν σημαντικά από τη λειτουργία του ΠΕ. Για το έργο εκτελέστηκαν 10 καταμετρήσεις κατά την περίοδο Μάρτιου – Μαΐου 2023, στα πλαίσια της ΜΕΟΑ.

Για την κατασκευή του έργου θα γίνουν επιφανειακές εκσκαφές και επιχωματώσεις, ακολουθούμενες από συμπίεση του εδάφους για την κάλυψη των ανωμαλιών του εδάφους, δημιουργώντας την πλατεία εργασίας στην οποία θα εγκατασταθούν 5670 φωτοβολταϊκά πλαίσια. Επιπλέον θα γίνουν εργασίες οδοποιίας χωμάτινης επιφάνειας, για τη δημιουργία πρόσβασης προς τα πλαίσια κατά τη λειτουργία του έργου.

Υπολογίζεται ότι η σύνδεση θα γίνει στο μέσο του ανατολικού ορίου των τεμαχίων του Φωτοβολταϊκού Πάρκου το οποίο βρίσκεται σε απόσταση περίπου 500 μ. ανατολικά από το υφιστάμενο Ενάεριο Δίκτυο Μέσης Τάσης 11kV του ΔΣΔ/ΑΗΚ. Εναλλακτικά, εάν απαιτηθεί από τον ΔΣΔ/ΑΗΚ μπορεί η σύνδεση να επιτευχθεί και μέσω εναλλακτικών οδεύσεων στην Υπόγεια Γραμμή Μέσης Τάσης 11kV που έχει τερματικό άκρο περίπου 1050m Ανατολικά του ανατολικού ορίου του τεμαχίου.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και των πιθανών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

3.1. Επιπτώσεις κατά τη φάση κατασκευής

3.1.1. Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Τα έργα κατασκευής δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες. Η λανθασμένη διαχείριση αυτών των αποβλήτων, δύναται να προκαλέσει επιφανειακές απορροές, ή αυτά να εισχωρήσουν στα υπόγεια ύδατα. Στην ΑΠΜ δεν εντοπίζονται υδατορέματα.

3.1.2. Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα προκληθούν από τη δημιουργία στερεών μη-επικινδύνων αποβλήτων (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απορρίμματα συσκευασιών εξοπλισμού), τα οποία πιθανώς να απορριφθούν στο έδαφος και την πιθανή ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων.

3.1.3. Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων κατασκευής και του σχετικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθούν σε όλες τις φάσεις των κατασκευαστικών εργασιών. Οι εργασίες κατασκευής των νέων εγκαταστάσεων του φωτοβολταϊκού πάρκου αποτελούν τη βασικότερη πηγή έκλυσης σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές, αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

3.1.4. Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου, την εναπόθεση και συσσώρευση των υλικών στον χώρο του εργοταξίου και τη μετακίνηση του εξοπλισμού στο οδικό δίκτυο.

3.1.5. Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Οι επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τις εργασίες κατασκευής εντοπίζονται κυρίως στην κατανάλωση καυσίμων κατά τη λειτουργία των μηχανημάτων κατασκευής.

3.1.6. Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Θα αλλάξει η χρήση γης από αυτή της γεωργικής καλλιέργειας σιτηρών σε αυτή της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (φωτοβολταϊκά). Θα επηρεαστεί η περιοχή χωροκράτειας του είδους *Buteo ruffinus* και πιθανόν θα απολεσθεί μια θέση φωλεοποίησης και αναπαραγωγής του είδους.

3.1.7. Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβος, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν σημαντικά το περιβάλλον λόγω της θέσης των τεμαχίων, τα οποία βρίσκονται σε μακρινή απόσταση από την πλησιέστερη οικιστική περιοχή. Η στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών αναμένεται ότι θα αυξηθεί στην περιοχή, χωρίς όμως να

ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας - τα 55dB(A) για τον δείκτη ημέρας. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό δίκτυο κατά την κατασκευή του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθούν κατά τη διάρκεια μεταφοράς των πλαισίων και των βάσεων, τη μεταφορά του μπετόν και των άλλων δομικών υλικών.

3.2. Επιπτώσεις κατά τη φάση λειτουργίας

3.2.1. Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Αναμένεται η δημιουργία πολύ μικρών ποσοτήτων υγρών και στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του έργου, από τις εκπτώσεις των πλαισίων και τη δραστηριότητα των εργαζομένων στο έργο, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τα υδατορέματα που συνορεύουν και διατρέχουν τα τεμάχια του έργου. Εκτιμάται ότι θα χρησιμοποιούνται περίπου 45 κ.μ. νερό ανά έτος για την έκπλυση των πλαισίων.

3.2.2. Επιπτώσεις στο έδαφος

Δεν αναμένεται να υπάρξει δημιουργία ποσότητας στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του έργου ενώ οι αντίστοιχες ποσότητες υγρών αποβλήτων θα είναι μικρές.

3.2.3. Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Αναμένονται θετικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του έργου αφού η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι σύμφωνη με το σύγχρονο μοντέλο της αειφόρου ανάπτυξης του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής που επιβάλλει τον μηδενισμό όπου είναι δυνατόν των εκπομπών ρύπων στο περιβάλλον και τη μεγιστοποίηση της διατήρησης των φυσικών ενεργειακών πόρων.

3.2.4. Επιπτώσεις στο τοπίο

Αφορά τον βαθμό οπτικής όχλησης που προκύπτει από την οπτική παρενόχληση ή παρεμπόδιση που προξενεί το έργο σε κάποιο παρατηρητή. Η κατασκευή του έργου θα προκαλέσει περιορισμένη οπτική όχληση λόγω της παρουσίας του φωτοβολταϊκού πάρκου στους διερχόμενους από τον δημόσιο χωματόδρομο που εφάπτεται των τεμαχίων.

3.2.5. Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Δεν αναμένονται επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τη λειτουργία του έργου αφού δε θα καταναλώνει ενέργεια. Θα υπάρχει κατανάλωση περίπου 60 κ.μ. νερού για πλύσιμο των πλαισίων, ετησίως.

3.2.6. Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Η λειτουργία του έργου θα αποτελεί συνεχόμενη πηγή όχλησης κάτω από τη θέση φωλεοποίησης και αναπαραγωγής του είδους *Buteo ruffinus*, με δυνητικές επιπτώσεις στην περιοχή χωροκράτειας του είδους που πιθανόν να το ωθήσουν σε απομάκρυνση από την ΑΠΜ ή/και την ΕΠΜ.

3.2.7. Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Κατά το στάδιο της συντήρησης αναμένεται να αυξηθεί η στάθμη θορύβου στην περιοχή σε πολύ μικρό βαθμό και παροδικά. Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία θα υπάρξουν σε περίπτωση πυρκαγιάς ενώ αρνητικές επιπτώσεις στην κυκλοφορία και στην οικονομία δεν αναμένονται να υπάρξουν.

3.3. Επιπτώσεις κατά τη φάση αποξήλωσης

3.3.1. Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Τα έργα αποξήλωσης δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες. Η λανθασμένη διαχείριση αυτών των αποβλήτων, δύναται να προκαλέσει επιφανειακές απορροές, ή αυτά να εισχωρήσουν στα υπόγεια ύδατα. Στην ΑΠΜ δεν εντοπίζονται υδατορέματα.

3.3.2. Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι κατεδαφίσεις των κατασκευών από οπλισμένο σκυρόδεμα (οικίσκοι) θα δημιουργήσουν στερεά, μη-επικίνδυνα απόβλητα (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απορρίμματα συσκευασιών εξοπλισμού) τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος. Επιπλέον, η πιθανή, ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων, δύναται να επηρεάσουν το έδαφος.

3.3.3. Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές, αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρα αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων αποξήλωσης και του σχετικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθούν. Θα υπάρξει έκλυση σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές, αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

3.3.4. Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Κατά την αποξήλωση του έργου θα χρησιμοποιηθεί ενέργεια συμβατικού τύπου μέσω προσωρινών εγκαταστάσεων ηλεκτρισμού για τη λειτουργία των μηχανημάτων και του εξοπλισμού.

3.3.5. Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Η αποξήλωση του έργου θα αποτελέσει παροδική πηγή όχλησης κάτω από τη θέση φωλεοποίησης και αναπαραγωγής του είδους *Buteo rufinus*, με δυνητικές επιπτώσεις στην αναπαραγωγική δραστηριότητα τους είδους στην ΑΠΜ, εάν ο χρονισμός των εργασιών δεν είναι κατάλληλος.

3.3.6. Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβος, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν το περιβάλλον. Η στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης αναμένεται ότι θα αυξηθεί στην περιοχή, χωρίς όμως να ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό κατά την αποξήλωση του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθούν κατά τη διάρκεια μεταφοράς των στερεών αποβλήτων που θα προκύπτουν από το χώρο του έργου.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Στη ΜΕΕΠ περιλαμβάνονται τα πιο κάτω μέτρα μετριασμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τα στάδια κατασκευής και λειτουργίας του έργου:

- Να γίνει οριοθέτηση και περίφραξη του εργοταξίου.
- Να τηρείται ρητά το χρονοδιάγραμμα των εργασιών του εργοταξίου.
- Να εφαρμόζεται Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας Εργοταξίου.
- Να γίνεται συστηματικός έλεγχος και συντήρηση των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου.
- Να εφαρμόζεται Σχέδιο Δράσης σε περίπτωση διαρροών μηχανέλαιων από τα μηχανήματα / οχήματα και σε περίπτωση παρουσίας πυρκαγιάς.
- Να τοποθετηθούν κάδοι στο εργοτάξιο και να υποδειχθούν χώροι προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων. Επίσης να γίνεται διαχωρισμός των αποβλήτων ανά είδος.
- Να γίνεται διαχωρισμός και διάθεση στερεών αποβλήτων σε αδειοδοτημένους χώρους απόρριψής τους.
- Να απομακρύνονται αυθημερόν τα απόβλητα από το εργοτάξιο.
- Να φροντίζονται και να καθαρίζονται ημερησίως οι χώροι εργασίας.
- Να γίνεται διαβροχή των οδικών προσβάσεων ή των σημείων, όπου εκπέμπεται σκόνη.
- Να χρησιμοποιείται χημική τουαλέτα στο εργοτάξιο.
- Σε περίπτωση παρουσίας μπαζών ή αδρανών υλικών, αυτά να καλύπτονται κατά τη μεταφορά τους και να διατίθενται σε μονάδες διαχείρισης ΑΚΚ.
- Να αποφεύγεται να εκτελούνται εργασίες σε περιπτώσεις που παρουσιάζονται ισχυροί άνεμοι στην περιοχή. Επίσης τα αδρανή ή τα μπάζα κατά την προσωρινή τους αποθήκευση στο εργοτάξιο να καλύπτονται με αδιαπέραστη πλαστική μεμβράνη ή άλλο αντίστοιχο υλικό.
- Ο χειρισμός των μηχανημάτων και των οχημάτων να γίνεται σύμφωνα με τις καλές πρακτικές και τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ).
- Σε περιπτώσεις κυκλοφοριακής συμφόρησης να υπάρχει άτομο που να ρυθμίζει την κυκλοφορία.
- Να γίνει χρήση έτοιμου σκυροδέματος.
- Η προσωρινή αποθήκευση και τοποθέτηση μηχανημάτων και υλικών κατασκευής να γίνεται εντός της ΑΠΜ.
- Να καθοριστούν δρόμοι πρόσβασης και χώροι στάθμευσης των ιδιωτικών και βαρέων οχημάτων.
- Να διατηρηθεί ζώνη προστασίας ακτίνας 15 μ. από το κυπαρίσσι, πάνω στο οποίο εντοπίστηκε η φωλιά του είδους *Buteo ruffinus*.

- Η έναρξη των χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών να γίνει εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου (Μάρτιο-Αύγουστο) των πτηνών.
- Η συντήρηση των πλαισίων να γίνεται πριν ή μετά από τις περιόδους φωλεοποίησης (Οκτώβριο-Φεβρουάριο) για την ελάχιστη ενόχληση των πτηνών.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Σύμφωνα με τη Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής για τη «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) σχετικά με τη Χωροθέτηση των έργων που Αξιοποιούν Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στον τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής, το έργο υποβλήθηκε σε Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση διότι βρίσκεται σε απόσταση 200 μ., από τα όρια της Ειδικής Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) Άλυκου ποταμού – Αγίου Σωζόμενου (CY200002).

Το έργο εξετάστηκε σε συνεδρίαση της *ad-hoc* επιτροπής στις 04.10.2023.

Σύμφωνα με την Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η κατασκευή και λειτουργία του προτεινόμενου έργου δεν αναμένεται να έχει σημαντικές, μη αναστρέψιμες αρνητικές επιπτώσεις στην ΕΖΔ, ενώ παράλληλα προτείνει την εφαρμογή συγκεκριμένων όρων σε περίπτωση αδειοδότησης του έργου. Η έκθεση επισυνάπτεται.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 28 των Νόμων, την Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής, των εμπλεκόμενων Τμημάτων, και τις επιτόπιες επισκέψεις. Η Περιβαλλοντική Αρχή φέρει ένσταση στην κατασκευή του προτεινόμενου έργου για τους πιο κάτω λόγους:

- Το είδος *Buteo ruffinus* αποτελεί είδος του Παραρτήματος I, του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου του 2003 – 2020, για το οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει να λάβει μέτρα διατήρησης. Στα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνονται η διατήρηση των ενεργών θέσεων φωλεοποίησης του είδους και η διασφάλιση του αναπαραγωγικού αποτελέσματος στο μέγιστο δυνατό βαθμό.
- Τα είδη μεγάλων αρπακτικών πουλιών, στα οποία συμπεριλαμβάνεται το *Buteo ruffinus* είναι ευάλωτα στις οχλήσεις εντός των περιοχών χωροκράτειάς τους, και συνήθως απομακρύνονται από την περιοχή, ή, η περιοχή χωροκράτειάς τους μειώνεται, με ταυτόχρονη μείωση των διαθέσιμων χώρων αναπαραγωγής και εκκόλαψης νεοσσών.
- Η διαδικασία αναπαραγωγής του είδους ενδέχεται για διάφορους λόγους (όπως όχληση κοντά στη φωλιά, ή τη θανάτωση ενός από τα δύο αναπαραγωγικά άτομα) να μην ολοκληρωθεί σε μια συγκεκριμένη αναπαραγωγική περίοδο και το είδος να εγκαταλείψει την προσπάθεια αναπαραγωγής. Αυτό δεν καθιστά τη φωλιά ανενεργή, ούτε σημαίνει πως το είδος έχει εγκαταλείψει τη θέση.
- Καταγράφηκε χρήση της συγκεκριμένης φωλιάς από ζεύγος του είδους *Buteo ruffinus* κατά την φετινή αναπαραγωγική περίοδο (Μάρτιος - Αύγουστος 2024).
- Η κατασκευή και η λειτουργία του προτεινόμενου έργου θα αποτελέσουν πηγές συνεχούς όχλησης του *Buteo ruffinus* και θα καταστήσουν την συγκεκριμένη θέση αναπαραγωγής ως μη διαθέσιμη για αναπαραγωγή. Αυτό συνεπάγεται τη μείωση του συνολικού αριθμού των

κατάλληλων θέσεων φωλεοποίησης και τη μείωση του αναπαραγωγικού αποτελέσματος του είδους.

Στη Γνωμοδότηση επισυνάπτεται Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων.

Παναγιώτης Χαραλάμπους,
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος,

Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.005.001.103

22 Νοεμβρίου 2024

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 1,9 MW, ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «BIOLAND PROJECT 82 LTD», ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΤΣΕΡΙΟΥ, ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (ΛΕΥ/01648/2021)

Οι απόψεις του Τμήματος Γεωργίας (ΤΓ) υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος μέσω επιστολής (αρ. φακ. 02.10.005, ημερ. 07.03.2024) και είναι αρνητικές, διότι τα τεμάχια που προτείνεται το εν λόγω έργο εμπίπτουν σε Πολεοδομική Ζώνη Γα4 (Γεωργική Ζώνη), αξιοποιούνται με γεωργικές καλλιέργειες σιτηρών και χαρακτηρίζονται ως μέτριας γονιμότητας εδάφους.

Οι θέσεις του ΤΓ καλύπτονται από τους όρους της Γνωμάτευσης της Περιβαλλοντικής Αρχής για τη «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) σχετικά με τη Χωροθέτηση των έργων που Αξιοποιούν Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στον τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής» και από τις πρόνοιες της Εντολής αρ. 1/2024 του Υπ. Εσωτερικών.

Στα πλαίσια του έργου δεν υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος απόψεις ή παραστάσεις από το κοινό, σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της σχετικής Γνωστοποίησης σε δύο (2) εφημερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ, 2024